

Malířka vystavovala v Senátu

Výtvarnice Milada Vedralová si splnila velký sen a představila svá díla v Praze.

■ Antonín Zvěřina

Výstava třebičské malířky Milady Vedralové se v únoru uskutečnila v Senátu Parlamentu České republiky v Praze ve Valdštejnské ulici. Měla název 7 divů světa.

„Výstavu jsem věnovala svému otci, který byl velice podnikavý a progresivní, pomáhal lidem a nesouhlasil s politikou po roce 1948. Byl poslán na převychování. Od roku 1951 do roku 1953 sloužil u Pracovní technických praporů v Košicích a v Prešově. Byl tím poznamenaný na celý život a celá rodina s ním,“ říká Vedralová.

Připomíná, že její bratr po dokončení Vysoké školy zemědělské v roce 1974 vykonával roční vojenskou službu v České Lípě. Byl tam šikanován a tatínek tam musel jet a zajistit mu důstojné podmínky pro vykonávání vojenské služby.

„Já jsem se v roce 1965 hlásila na Pedagogickou fakultu do Brna. Dcera PTPáka, směšné, nemáš šanci! Šanci jsem nedostala ani po roce 1978, po vystudování vysoké školy a dokončení Pedagogického minima, zakončené státní zkouškou. Deset let jsem byla zařazená jako vychovatelka, abych neohrožovala a nekazila mládež,“ vypráví Vedralová.

Zdůrazňuje, že vše změnil až rok 1989. Ona dostala trvalé učitelské místo, a tatínek nepřímo spolupracoval s Miloslavem Švandrlíkem na druhém vydání knihy Černí baroni, která byla zfilmována.

„Dožil se a film zhlédl. Byl trochu překvapený a říkal, tak oni z toho uděla-

MILADA VEDRALOVÁ na vernisáži v Senátu. Foto: archiv H. Žákové

li legraci, ale tam to sranda, jak on říkal, nebyla. Když byl někdo nepohodlný, tak jej třeba poslali svačit za kopeček, přijel bagr, zahrnul jej hlínou a už jej nikdo nikdy neviděl. Říkal mně, toto nesmí být zapomenuté, a jak budeš mít možnost, tak to všem řekni. Tak nyní jsem splnila své poslání,“ doplňuje Milada Vedralová.

Součástí výstavy byly obrazy Egyptské pyramidy, Visuté zahrady Semiramidy, Feidiův Zeus v Olympii, Artemidin chrám v Efesu, Mauzoleum v Halikarnassu, Rhódský kolos a Maják na ostrově Faru. Expozici doplnilo šest děl s církevní tematikou.

„Chtěla bych tímto poděkovat všem, kteří mně pomohli uskutečnit tuto výjimečnou událost, kteří se nabídli a pomohli, jak mohli. Velký dík patří senátorce Haně Žákové - zajistila termín výstavy, PhDr. Ludku Strašákovi, vedoucímu Městského kulturního střediska v Náměšti nad Oslovou, který převezl obrazy i nás do Prahy, do Senátu. Také chci poděkovat hostům a své rodině za účast, předsedovi Senátu Miloši Vystrčilovi, I. místopředsedovi Senátu Jiřímu Drahošovi a senátorovi Petru Štěpánkovi za čas, který si na nás našli a nám věnovali,“ doplnila Milada Vedralová.

Výstavba obchvatu Třebíče...

(Dokončení ze str. 1)

V obou případech dojde k prostorové homogenizaci stávajících komunikací, vozovka mezi Třebíčí a Vladislaví se upraví ještě před výstavbou obchvatu.

„Pro obchvat je dokončená dokumentace pro územní rozhodnutí (DÚR) a vydané závazné stanovisko EIA. Byla zadána dokumentace pro stavební řízení, jejíž součástí je i inženýrská činnost a majetkoprávní příprava stavby. Se zahájením stavby počítáme v roce 2027,“ oznámil.

Na trase vzniknou tři mimoúrovňové a dvě úrovňové křižovatky. Součástí se stane 228 metrů dlouhý tunel, čtyři mosty na trase obchvatu a čtyři mosty přes trasu obchvatu včetně železničního, lávka pro pěší a potrubní most pro horkovod.

Postaví se 31 opěrných a zárubních zdí, protihlukové stěny a zastřešení, výstavba se dotkne přeložky sítě technické infrastruktury a úpravy komunikací v okolí včetně tras pro pěší a osvětlení komunikací.

Nevhodné řešení

Na semináři byl účastníkům promítnut snímek, který připomněl snahu odpůrců obchvatu, brněnského spolku Děti Země a spolku Obchvat Třebíče vedený třebičskou opozicí, výstavbě zabránit či trasu přesunout dál od města.

V úvodu naznačil, že plánovaný obchvat bude téměř kopírovat hranici města po jeho jižní hraně a bude sloužit především jako takzvaný městský okruh a řešit zejména vnitroměstskou dopravní situaci.

Ti nakreslili čáru na mapě, takzvaný velký obchvat, který stále prosazují. Oba spolky tvrdí, že schválená trasa obchvatu je jiná než jejich zelená trasa.

„Tak se pojdme podívat na přírodu v trase jejich takzvaného zeleného obchvatu,“ zaznělo v dokumentu. Velký obchvat vede malebným údolím Stařečského potoka, které by značně poškodil. Takzvaný velký obchvat by vedl katastrem tří obcí, přes hodnotnou zemědělskou půdu s cennými remízky, které hojně využívá divoká zvěř.

Zničil by lesy a krajinu pod Pekelným kopcem. Je dvakrát delší, zabral by třikrát více hodnotné zemědělské půdy a třikrát více lesů než plánovaná trasa. Zničil by také třebičské letiště.

Cenné údolí řeky Jihlavy ve volné krajině by zabral dlouhý most a mimoúrovňová křižovatka. „Viděli jste průlet volnou krajinou takzvaného velkého obchvatu, který je pouhou čarou na mapě. Krajinou okolí města, se zemědělskou půdou nejvyšší bonity, s lesy a údolím potoka, s krajinou pod rozhlednou na Pekelném kopci,“ nastínil snímek.

Na závěr zmapoval výhody plánovaného obchvatu, který řeší dopravní situaci města, zabere deset hektarů zemědělské půdy a půl hektaru lesa, má délku 6,5 kilometrů s využitím stávajících komunikací, je připravený k realizaci a stát má zájem jej vybudovat. Takzvaný velký obchvat dopravní situaci uvnitř města neřeší, nikdo by jej nevyužíval, zabral by 31 hektarů zemědělské půdy a 1,5 hektarů lesa. Při délce jedenáct hektarů by se museli postavit zcela nové komunikace a stát nemá o takové řešení zájem.

O kinu Sputnik

Ne, to nejde. Pokud si chce člověk vzpomenout na kino Sputnik, musí nejdříve sejt o něco níž a postavit se před cukrárnu pana Chytila. Dodnes nejen já, ale mnoho dalších pamětníků vzpomíná na jeho zmrzlinu a třeba i indiánky vyrovnané v regálech.

Byl jedním z posledních živnostníků v Třebíči a držel si svoje jméno do poměrně vysokého věku. Kráčeli jsme touto uličkou často, ať už jsme šli z kostela, který jsme pravidelně každou neděli navštěvovali, byla to určitá zacházka, farnost Strítěž patří pod kostel na Jejkově, anebo když jsme šli od babičky, která bydlela v Národním domě a měla na starosti chod zázemí tohoto zařízení.

Když jsme si pochutnávali na zmrzlině, míjeli jsme sokolovnu s parádní výzdobou, ze které se ozývaly povely, dupání nohou a tleskání dlaní. Sokolové už byli minulostí, doba je pohltila stejně jako Orly, ale jejich myšlenky žily dál svým životem.

To už se dostáváme k budově kina. Bylo to tuším v roce 1963, kdy mě rodiče poprvé vzali do tohoto stánku promítání kin. Seděli jsme ve třetí řadě, a když se přede mnou objevilo plátno a po něm se proháněli zatím lidé v týdeníku, kulil jsem oči a nevěřicně zíral před sebe.

Dávali film Poklad na Stříbrném jezeře a já druhý den v základní škole v rodné Strítěži nadšeně vyprávěl star-

ším spolužákyním děj, spíš postřehy, které mně zůstaly v povědomí. Ano, musím uvést na pravou míru, že v mé rodině obci jsme nebyli v té době už žádní zpátečníci.

U nás doma trůnil televizor Aleš s obrazovkou podstatně menší, než bylo plátno v kině, ale vždy v sobotu a

Tak plynul čas...

v neděli jsme seděli před obrazovkou a dívali se na pořady, které tam z Prahy pouštěli. Někdy na sousední rakouské, i ty se daly naladit.

Maminka nedala na náš televizor dopustit a před svou kamarádkou, jejíž rodina měla jinou značku, se chlubil našim zázrakem. Zázrak se pravidelně rozbil před silvestrem, a místo poklidného vánočního období tatínek na dvojkolovém vozíku vzal televizor do opravy v Třebíči a prosil opraváře, televizory se všem porouchávaly v tomto čase, aby pro klid v rodině přístroj zábavy opravil.

Pamatuji, jak ho jednou nesl v náručí, a televizor mu vyklouzl na zem. Bylo to největší neštěstí, které se může stát, ale ty elektronky a vodiče se nad tatínkem slitovaly a kromě šrámu na venkovním obalu se televizi nic nestalo.

A ještě jedno musím zmínit, i Strítěž vlastnila promítačku, kdy nám vždy po besídce v hospodě, jiná společenská místnost v dědině nebyla, promítali velcí svazáci kino. Chvilu to trvalo,

DNES kino nahradilo Komunitní centrum Moravia, v březnu se tam konal Den otevřených dveří, kdy měly ženy možnost nechat se zkrášlit.

Foto: Antonín Zvěřina

než přístroj uvedli do chodu, pak se občas stávalo, že promítačka odmítala dále fungovat, ale skoro vždycky jsme dokoukali film ze zoologické zahrady do konce.

Ale vrátím se do kina Sputnik, ještě před památnou návštěvou mám jeden

postřeh, kdy jsem tam byl jako dítě předškolní v hledišti na divadelním představení. Hrála se pohádka, kde byla spousta zvířátek a určitě to nebylo v Národním domě, kde bylo hlediště úplně jinak situováno. A taky, ale to si necháme někdy na příště.

Antonín Zvěřina